

Mindegyik kerületparancsnokság saját nyomozóalegységet tartott fenn, amelyeknek a kerületen belüli politikai és bűnügyi nyomozás volt a dolga. Az alegységek parancsnokai a kiképzés és a fegyelem kérdéseiben a kerületi csendőrparancsnoknak feleltek, míg szakmai ügyekben a m. kir. csendőrség Központi Nyomozó Parancsnoksága alá tartoztak.⁴⁶

A csendőrség központi nyomozóegységén belül külön törzsalosztály végezte a kimondottan politikai természetű nyomozásokat. Két alegysége, az államrendőrségi és a közbüntényes közül az előbbi öt szekcióra tagolódott, amelyek közül a III. szekció hatáskörébe tartoztak a cionista szervezetek, a zsidó közösségek és intézmények.⁴⁷

A különböző csendőrkerületek csendőrei elsősorban a zsidók felkutatásával és összegyűjtésével voltak megbízva. A nyomozóalegységek csendőreit viszont a gyűjtőtáborokban és a bevagonírozási központokban vetették be. Ők végezték a zsidók kifosztását, drákói módszerrel csikarva ki az áldozatok értéktárgyaira vonatkozó információkat. De felhasználták a csendőrnemzeteket a bevagonírozásnál és a deportálásnál is. A végleges megoldás programjának Magyarországon tapasztalt gyorsasága és hatékonysága nagyrészt a csendőrség részvételének tulajdonítható, hiszen a csendőrséget a német megszállás első napjaiban a Harmadik Birodalom érdekeinek kiszolgálására fogták.⁴⁸ Ellentétben a Baky-perben tett vallomásával, Otto Winkelmann 1950-ben azt állította, hogy Baky László a megszállás napján már a német követségen várt rá, és „csendőreit a rendelkezésére bocsátotta”, hozzásegítve a Gestapót programjának végrehajtásához.⁴⁹ Baky tevékenyen elősegítette a német katonai és rendőri egységek, valamint a magyar csendőri és rendőri szervek zökkenőmentes együttműködését is, mert röviddel a megszállás után több ilyen értelmű utasítást is kibocsátott.⁵⁰

A zsidók deportálása, amely 1944. május 15-én vette kezdetét, területi egységek szerint terveződött és szerveződött, kezdve a VIII. kerület zsidóságán. A kerületparancsnokok tevékenyen részt vettek a zsidók lefogásában a hatáskörük alá eső területeken. A gettósítási-deportálási program legfőbb irányítása Ferenczy László csendőr alezredes kezében volt. A következő, terepen tevékenykedő közvetlen tettestársai voltak: Tölgyesy Győző ezredes (Kárpátalja, Északkelet-Magyarország), Paksy-Kiss Tibor ezredes (Észak-Erdély), Orbán László ezredes (a délnyugati területek), és Sellyey Vilmos ezredes (a fennmaradó területek).⁵¹

Noha a csendőrség Csatay Lajos honvédelmi miniszternek és néhány közvetlen beosztottjának a fegyelmi és kiképzési fennhatósága alá tartozott, a zsidóellenes intézkedésekkel megbízott csendőrtisztek mégis inkább a belügyminisztérium vezérlete alatt tevékenykedtek. A belügyminisztériumon belül az ún. „deportáló trió” (Jaross, Baky és Endre) teljes